

ET

ET

ET

EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 9.5.2010
KOM(2010) 2010 lõplik

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega luuakse Euroopa finantsstabiilsusmehhanism

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega luuakse Euroopa finantsstabiilsusmehhanism

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 122 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 122 lõikega 2 on ette nähtud, et kui mõni liikmesriik on raskustes või kui tal on tõsine oht sattuda suurtesse raskustesse, mida põhjustavad temast olenematud erandlikud juhtumid, võib temale anda rahalist abi.
- (2) Sellised raskused võivad olla tingitud rahvusvahelise majandus- ja rahanduskeskkonna olulisest halvenemisest.
- (3) Enneolematu ulatusega ülemaailmne finantskriis ja majanduslangus, mis on mõjutanud maailma viimase kahe aasta jooksul, on oluliselt pärssinud majanduskasvu ja kahjustanud finantsstabiilsust ning seega järsult halvendanud liikmesriikide eelarve- ja võlaseisundit.
- (4) Süvenev finantskriis on euroala mitme liikmesriigi rahastamistingimusi halvendanud oluliselt rohkem, kui see on põhjendatud fundamentaalsete majandusnäitajatega. Kui praeguses olukorras ei võeta viivitamata meetmeid, võib see tugevasti ohustada kogu euroala stabiilsust, ühtsust ja terviklikkust.
- (5) Selleks et võtta meetmeid sellises liikmesriikidest olenematus erandlikus olukorras, tuleks viivitamata luua Euroopa Liidu finantsstabiilsusmehhanism, et säilitada finantsstabiilsus Euroopas. Selline mehhanism peaks võimaldama Euroopa Liidul tegutseda koordineeritult, kiiresti ja tõhusalt, et aidata konkreetsel euroala liikmesriigil suuri raskusi ületada.
- (6) Võttes arvesse käesoleva määruse kohaselt tehtavate Euroopa Liidu rahalise abi andmist käsitlevate otsuste erilist rahanduslikku mõju, tuleks nendega seotud rakendusvolitused anda nõukogule.
- (7) Kõnealuse mehhanismi rakendamisel seatakse ranged majanduspoliitilised tingimused, et säilitada asjaomase liikmesriigi rahanduse jätkusuutlikkus ja taastada tema suutlikkus kaasata rahalisi vahendeid finantsturgudelt.
- (8) Komisjon peaks korrapäraselt läbi vaatama, kas Euroopa Liidu finantsstabiilsust ohustavad erandlikud asjaolud ikka kehtivad.

- (9) Nõukogu määrusega (EÜ) nr 332/2002 kehtestatud keskmise tähtajaga rahalise abi süsteem, mida kohaldatakse euroalasse mittekuuluvate liikmesriikide suhtes, jääb kehtima,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Eesmärk ja reguleerimisala

Euroala kui terviku stabiilsuse, ühtsuse ja terviklikkuse säilitamiseks, nähakse käesoleva määrusega ette tingimused ja menetlused, mille alusel antakse Euroopa Liidu rahalist abi euroalasse kuuluvale liikmesriigile, kes on suurtes majandus- või finantsraskustes, mida põhjustavad temast olenematud erandlikud juhtumid, või kellel on tõsine oht sellistesse raskustesse sattuda.

Artikkel 2

Euroopa Liidu rahalise abi vorm

1. Käesoleva määruse kohaldamisel antakse asjaomasele liikmesriigile Euroopa Liidu rahalist abi laenu või krediidiliinina.

Selleks volitatakse vastavalt artikli 4 kohasele nõukogu otsusele komisjoni sõlmima Euroopa Liidu nimel laenulepinguid kapitaliturgudel või finantsasutustega.

2. Vastavalt artiklile 3 piiratakse praeguse stabiilsusmehhanismi kohaselt antavate laenude ja krediidiliinide põhisummat maksete assigneeringutute puhul kohaldatava omavahendite kogusumma ülemmäära piiresse jääva varuga.

Artikkel 3

Garantiid

1. Artikli 2 lõikes 2 osutatud ülemmäära ületavatele laenudele ja krediidiliinidele antakse euroala liikmesriikide ühine ja proportsionaalne garantii.
2. Euroala iga liikmesriik garanteerib lõikes 1 osutatud ülemmäära ületavat summat vastavalt Euroopa Keskpanga sissemakstud kapitali oma osale.
3. Käesoleva artikliga hõlmatud juhtudel võib komisjon kasutada euroalasse kuuluvate liikmesriikide võlaasutuste teenuseid ning selleks annavad liikmesriigid kõnealused asutused komisjoni käsutusse.
4. Garantiid ei anna liikmesriik, kes saab rahalist abi käesoleva määruse kohaselt nõukogu poolt tehtud otsuse alusel. Teiste liikmesriikide antav garantii arvutatakse vastavalt ümber.
5. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et garantii antakse kümne päeva jooksul pärast artikli 4 kohase nõukogu otsuse tegemist.

Artikkel 4
Menetlus

1. Euroopa Liidu rahalist abi taotlev liikmesriik hindab koos komisjoni ja Euroopa Keskpankaga oma rahalisi vajadusi ning esitab komisjonile ning majandus- ja rahanduskomiteele esialgse majandusliku ja rahandusliku kohandamise programmi.
2. Euroopa Liidu rahalise abi andmise kohta teeb otsuse nõukogu komisjoni ettepanekul kvalifitseeritud häälteenamusega.
3. Otsus laenu andmise kohta sisaldab järgmist:
 - a) summa, keskmine tagasimaksetähtaeg, hinnakujundusviis, osamaksete maksimaalne arv, Euroopa Liidu rahalise abi kättesaadavuse periood ja muud üksikasjalikud eeskirjad, mida on vaja abi rakendamiseks, sealhulgas artiklis 3 osutatud garantii rakendamiseks;
 - b) Euroopa Liidu rahalise abiga seotud üldised majanduspoliitilised tingimused, mille eesmärk on taastada asjaomases liikmesriigis kindel majanduslik ja rahanduslik olukord ning tema suutlikkus kaasata rahalisi vahendeid finantsturgudelt;
 - c) heakskiit kohandamise programmi kohta, mille abi saav liikmesriik koostas Euroopa Liidu rahalise abiga seotud majanduslike tingimuste täitmiseks.
4. Otsus krediidiliini avamise kohta sisaldab järgmist:
 - a) summa, krediidiliini kättesaadavuse tasu, rahaliste vahendite eraldamisel kohaldatav hinnakujundusviis, Euroopa Liidu rahalise abi kättesaadavuse periood ja muud üksikasjalikud eeskirjad, mida on vaja abi rakendamiseks, sealhulgas artiklis 3 osutatud garantii rakendamiseks;
 - b) Euroopa Liidu rahalise abiga seotud üldised majanduspoliitilised tingimused, mille eesmärk on taastada asjaomases liikmesriigis kindel majanduslik ja rahanduslik olukord;
 - c) heakskiit kohandamisprogrammi kohta, mille abi saav liikmesriik koostas Euroopa Liidu rahalise abiga seotud majanduslike tingimuste täitmiseks.
5. Komisjon ja asjaomane liikmesriik sõlmivad pärast majandus- ja rahanduskomitee arvamuse saamist vastastikuse mõistmise memorandum, milles täpsustatakse nõukogu kehtestatud üldised majanduspoliitilised tingimused. Komisjon edastab vastastikuse mõistmise memorandum Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Komisjon vaatab lõike 3 punktis b ja lõike 4 punktis b osutatud üldised majanduspoliitilised tingimused läbi vähemalt iga kuue kuu tagant ja arutab asjaomase liikmesriigiga muudatusi, mida tuleks kohandamisprogrammis teha.
7. Nõukogu teeb komisjoni ettepanekul kvalifitseeritud häälteenamusega otsuse algsetes üldistes majanduspoliitilistes tingimustes kavandatud mis tahes muudatuste kohta ja kiidab heaks abi saava liikmesriigi koostatud muudetud kohandamisprogrammi.

8. Kui asjaomane liikmesriik kavatseb kaasata Euroopa Liidu väliseid rahastamisallikaid (eelkõige Rahvusvahelist Valuutafondi), mille kaasamisel seatakse majanduspoliitilisi tingimusi, peab ta eelnevalt nõu pidama komisjoniga. Komisjon uurib Euroopa Liidu rahalise abi süsteemi raames olevaid võimalusi ning kavandatud majanduspoliitiliste tingimuste kooskõla kohustustega, mida asjaomane liikmesriik on võtnud, et rakendada nõukogu määruseid ja otsuseid, mis on vastu võetud ELi toimimise lepingu artiklite 121, 126 ja 136 alusel. Komisjon teavitab majandus- ja rahanduskomiteed.

Artikkel 5

Laenu väljamaksmine

1. Reeglina makstakse laen välja osamaksetena.
2. Komisjon kontrollib korrapärase ajavahemike järel seda, kas abi saava liikmesriigi majanduspoliitika on kooskõlas tema kohandamisprogrammiga ja artikli 4 lõike 3 punkti b kohaselt nõukogu sätestatud tingimustega. Selleks esitab kõnealune liikmesriik komisjonile kogu vajaliku teabe ja teeb komisjoniga täielikku koostööd.
3. Sellise kontrolli tulemuste põhjal teeb komisjon pärast majandus- ja rahanduskomitee arvamuse saamist otsuse järgnevate osamaksete tegemise kohta.

Artikkel 6

Rahaliste vahendite eraldamine

1. Asjaomane liikmesriik teatab komisjonile ette kavatsusest kasutada krediidiliini vahendeid. Üksikasjalikud eeskirjad sätestatakse artikli 4 lõikes 4 osutatud otsuses.
2. Komisjon kontrollib korrapärase ajavahemike järel seda, kas abi saava liikmesriigi majanduspoliitika on kooskõlas tema kohandamisprogrammiga ja artikli 4 lõike 4 punkti b kohaselt nõukogu sätestatud tingimustega. Selleks esitab kõnealune liikmesriik komisjonile kogu vajaliku teabe ja teeb komisjoniga täielikku koostööd.
3. Sellise kontrolli tulemuste põhjal teeb komisjon pärast majandus- ja rahanduskomitee arvamuse saamist otsuse rahaliste vahendite eraldamise kohta.

Artikkel 7

Laenutehingud

1. Artiklis 2 osutatud laenutehingud tehakse eurodes.
2. Abi saav liikmesriik ja komisjon lepivad omavahel kokku nende järjestikuste osamaksete laadis, mida Euroopa Liit rahalise abi süsteemi alusel teeb.
3. Pärast seda, kui nõukogu on teinud otsuse laenu kohta, on komisjonil volitus võtta laenu kapitaliturgudel või finantsasutustelt kõige sobivamal ajal kavakohaste väljamaksete vahel, et optimeerida rahastamiskulusid ja säilitada oma maine Euroopa Liidu emitendina kõnealustel turgudel. Kaasatuid, kuid veel välja maksmata rahalisi vahendeid hoitakse kogu aeg selleks ettenähtud arveldus- või väärtpaberikontol,

mida käsitletakse vastavalt eelarveväliste tehingute suhtes kohaldatavatele eeskirjadele, ning neid ei kasutata muuks, kui rahalise abi andmiseks liikmesriigile kõnealuse mehhanismi alusel.

4. Kui liikmesriik saab laenu, millel on varasema tagasimaksmise klausel, ja otsustab seda võimalust kasutada, astub komisjon selleks vajalikud sammud.
5. Abi saava liikmesriigi taotlusel ja kui asjaolud võimaldavad laenu intressimäära parandamist, võib komisjon oma esialgse laenu täielikult või osaliselt refinantseerida või vastavad rahastamistingimused restruktureerida.
6. Majandus- ja rahanduskomiteed teavitatakse lõikes 5 osutatud tehingute arengust.

Artikkel 8 **Kulud**

Kulud, mis Euroopa Liidul tekkivad iga tehingu sõlmimisel ja läbi viimisel, kannab abi saav liikmesriik.

Artikkel 9 **Laenude haldamine**

1. Komisjon kehtestab koos Euroopa Keskpankaga laenude haldamiseks vajaliku korra.
2. Abi saav liikmesriik avab oma riigi keskpangas Euroopa Liidult saadud keskmise tähtajaga rahalise abi haldamiseks erikonto. Kõnealune liikmesriik kannab laenu põhisumma ja intressid kontole Euroopa Keskpangas neliteist TARGET2 tööpäeva enne vastavat maksetähtpäeva.
3. Ilma et see piiraks Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja artikli 27 kohaldamist, on Euroopa Kontrollikojal õigus teostada abi saavas liikmesriigis finantskontrolli ja auditeid, mida ta peab seoses kõnealuse abi haldamisega vajalikuks. Eelkõige komisjonil, sealhulgas Euroopa Pettustevastane Ametil, on õigus saata oma ametnikke või nõuetekohaselt volitatud esindajad abi saavasse liikmesriiki, et teostada finantskontrolli ja auditeid, mida ta peab seoses kõnealuse abi haldamisega vajalikuks.

Artikkel 10 **Läbivaatamine ja muutmine**

1. Komisjon esitab majandus- ja rahanduskomiteele ning nõukogule kuue kuu jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist ja seejärel vajaduse korral iga kuue kuu tagant aruande käesoleva määruse rakendamise ja selliste erandlike juhtumite jätkumise kohta, millega on põhjendatud käesoleva määruse vastuvõtmine.
2. Vajaduse korral lisatakse aruandele käesoleva määruse muudatusettepanekud, et kohandada rahalise abi andmise võimalusi, ilma et see mõjutaks juba vastuvõetud otsuste kehtivust.

Artikkel 11
Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja